

[Handelsministeren.]

ikke kunde anerkende, at Tilstandene for Medhjælperne er utaalelige eller særlig slette. De Forhold, hvorunder Medhjælperne virker, er naturligvis meget forskellige, men jeg tror dog, at man som en almindelig Regel kan hævde, at den aldeles overvejende Del af Handelens Medhjælperne — jeg ser bort fra dem, der er i den allerøverste Spids og har særlig betroede Stillinger — er ret slet stillet og slettere stillet, end de burde være, baade med Hensyn til Løn og Arbejdstid. Jeg vil gerne benytte Lejligheden til at sige, at jeg tror, at Handelens Folk vilde gøre vel i at stille deres duelige Folk bedre, end de hidtil har stillet dem, baade med Hensyn til Arbejdstid og med Hensyn til Løn; saa vilde de maaske ogsaa i større Udstrækning, end Tilfældet nu er, undgaa Etablering af nye Virksomheder. En finl Kommis i en Butik har jo næsten ingen Fremtidsmuligheder, naar han da ikke kan naa op til en ledende Stilling i Butikken; han kan ikke gifte sig paa den Løn, han faar, han kan ikke danne selvstændigt Hjem. Følgen deraf bliver, at han ved den første den bedste Lejlighed ser sig om efter at blive selvstændig. Jeg tror, Forholdet vilde være meget bedre, hvis man i højere Grad, end Tilfældet er, tog Hensyn til dette Forhold og knyttede Personalet til Virksomheden ved at byde dem saadanne Vilkaar, baade med Hensyn til Arbejdstid og til Løn, at de kunde føle sig betryggede med Hensyn til Fremtiden.

Det ærede Medlem sagde, at Tiderne var daarlige, derfor skulde man nu vogte sig for at indføre Bestemmelser, der kunde forøge Omkostningerne. Dette er jo i al Almindelighed rigtigt, men jeg kan ikke se, at Lovforslaget indeholder noget, der vil gøre det dyrere at drive Forretning, end det hidtil har været, og derfor synes jeg, denne Bemærkning faldt udenfor det, der her skal drøftes, nemlig Spørgsmaalet om, hvilken Tid paa Døgnet man skal tjene de Penge, der skal indtjenes i Butikkerne. Jeg tror ikke, at Butikkerne bliver ringere stillet, naar Lukketiden bliver ændret for dem alle, thi den Mængde Varer, der nu en Gang skal forbruges, bliver forbrugt, og den Omsætning, der deraf kan følge, finder Sted uden Hensyn til, om den Tid, i hvilken der handles, omlægges eller ikke.

Jeg maa ogsaa sige, at det er et meget moderat Forslag, der her er forelagt, der er saa sandelig ikke noget revolutionerende i det; bortset fra en enkelt Bestemmelse, som jo betyder en væsentlig Ændring i de bestaaende Forhold, nemlig Bestemmelsen om Lørdagslukningen, er der ikke noget i Lovforslaget, som kan vække Lidenskaberne. I Henhold til Loven af 30. Juni 1922 skal man lukke Butikkerne om Vinteren Kl. 6 og om Sommeren Kl. 7 — om Lørdagen hele Aaret Kl. 9. Det foreslaas nu, at man hele Aaret skal lukke Butikkerne Kl. 6 de fire første Søgnedage i Ugen. Ændringen gaar altsaa ud paa, at man i Stedet for i Sommerhalvaaret at kunne holde aabent til Kl. 7 skal lukke Kl. 6, og jeg tror, at saavel Købmænd som Publikum anerkender, at denne Indskrænkning er rimelig. Med Hensyn til Fredagslukningen sker der ingen Forandring, Butikkerne kan stadig være aabne til Kl. 7. Derimod foreslaas der den Indskrænkning, som allerede har været nævnt flere Gange under Debatten, at Lukketiden om Lørdagen skal være Kl. 6. Et andet Mindretal end det Mindretal paa 6 Medlemmer, som har foreslaaet, at der skal lukkes Kl. 6, foreslaar, at der skal lukkes Kl. 8 om Lørdagen, og et eneste Medlem foreslaar at bibeholde den nuværende Lukketid, nemlig Kl. 9. Det bedrøvede mig, at jeg saa kategorisk fik Besked fra Venstre om, at man ikke kunde gaa med til Lørdagslukning Kl. 6, og efter at jeg har hørt det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (Lange), er jeg blevet klar over, at heller ikke han vil gaa med til at lukke Kl. 6 om Lørdagen. Saa er der jo ikke meget Haab for mig om at faa den foreslaaede Bestemmelse gennemført, men forhaabentlig kan vi forhandle os til Rette om en noget rimeligere Lukketid end den nugældende; der var da heller ikke nogen Antydning af, at en saadan Mulighed ikke skulde være til Stede. Personlig mener jeg i Modsætning til det ærede 4de Medlem for 2den Kreds, at vi efterhaanden vil arbejde os hen imod den Opfattelse, at i hvert Tilfælde Lørdag Eftermiddag skal være fri. Det er den gamle engelske Bestemmelse, og den er snarere blevet udvidet end indskrænket i England. Man ved jo ogsaa, hvilken Pris alle Samfundsklasser i England sætter paa, at man har Week-end, at man har Lørdagen delvis fri, og vi er da ogsaa